

Mkpughe nke Jizos Kraist - Nomba Itoolu

Akukọ amuma ikpeazu nke Aizaya: Mkpughe nke Kraist na Oru Amuma nke 144,000

Jeff Pippenger
2023-11-01

Akwukwo Aizaya, ma okachasi akukọ amuma ikpeazu nke Aizaya a huru n'ime isi nke iri anọ ruo iri isii na isii, bu ngosiputa nke na-emesi ike eziokwu amuma ole na ole di mkpa nke jikotara ozugbo na Mkpughe nke Jizos Kraist, nke a na-emeghe akara ya ugbo a ka anyi na-abjara nso n'isi ngwucha nke oge nnwale nke mmadu. Otu n'ime eziokwu ndi ahụ bu mkpughe nke Alfa na Omega. O dighi akwukwo ozo n'ime Akwukwo Nso nke na-eru nso n'amà Aizaya banyere akukọ nke agwa Chineke nke na-egosi njedebe nke ihe na mmalite nke ihe.

Onye mere nke a ma mezuo ya, na-akpo ogbo di iche iche site na mmalite? Mu onwe m, Jehova, onye mbu, burukwa onye nonyere ndi ikpeazu; o bu Mu ka o bu. Aizaya 41:4.

O bu n'Aisaja ka Chineke na-akowaputa ihe ahụ nke na-egosi na Chineke bu Chineke.

Otu a ka Onye-nwe anyi, Eze nke Izrel, na Onye mgbaputa ya, Onye-nwe ndi agha, kwuru; Abụ m onye mbu, abụ mkwa onye ikpeazu; ma e wezuga m o dighi Chineke ozo. Onye kwa, dika m, ga-akpoku, ma kwuputa ya, ma dozie ya n'usoro n'ihu m, ebe o bu na m hoputara ndi mmadu nke mgbe ochie? Ma ihe ndi na-abia, na ndi ga-abia, ka ha gosi ha. Unu atula egwu, unu atukwala ujo: o bughu m gwara gi site n'oge ahụ, ma kwuputa ya? Unu onwe unu bu ndi amà m. E nwere Chineke ozo ma e wezuga m? Ee, o dighi Chineke ozo; amaghi m obuna otu. Aizaya 44:6–8.

Akukọ amuma ikpeazu nke Aizaya na-emesi ike mmezu zuru oke na nke ikpeazu nke obibia Onye Nkasi Obi ahụ Jizos kwere nkwa.

Nurunu m, unu ndi na-agbaso ezi omume, unu ndi na-achọ Onyenwe anyi: leenu anya n'oke nkume nke e si wapu unu, na n'olulu nke olulu ahụ nke e si gwuputa unu. Leenu anya n'Abraham nna unu, na n'ebe Sera nke muru unu no: n'ihu na akporo m ya naani ya, gozie ya, ma meekwa ka o baa uba. N'ihu na Onyenwe anyi ga-akasi Zayon obi: o ga-akasi ebe ya niile togboro n'efu obi; o ga-emekwa ka ozara ya di ka Iden, na ala nkiti ya di ka ubi Onyenwe anyi; a ga-achota onu na obi utọ n'ime ya, ekele, na olu abụ oma. Aizaya 51:1–3.

Onyekasi bjarutere n'onwa Julai nke afọ 2023. Eziokwu ozo e mesiri ike n'akukọ Aizaya bu akukọ nzuzo, nke nzokwu ato, gbasara egbè eluigwe asaa ahụ, nke bu nhazi nke "emeth," okwu Hibru e kere site n'akwukwo ozi mbu, nke iri na ato, na nke ikpeazu nke alfabeta Hibru.

Olu nke mkpotu sitere n'obodo, olu sitere n'ulo nso, olu nke Onyenwe anyi, nke na-akwughachi ndi iro Ya ugwo oru ha. Aisaja 66:6.

Eziokwu ozo di mkpa e gosiputara n'Aisaja bu oru Alakuba di ka ngwaru nke ikpe mmezu nke Chineke, nke ga-adakwasu mbu n'elu United States, emesia kwa n'elu uwa maka igafe mmejuputa

iwu ubochi Sode.

N'oke, mgbe o na-aputa, i ga-esoro ya kpee okwu: o na-egbochi ifufe ya siri ike n'ubochi ifufe owuwa anyanwu. Aizaya 27:8.

A puru ikekorita eziokwu ndi a niile dika akuku nke ozi nke Mkpu Etiti Abali, nke bu ihe atu nke umu agboghohi iri ahụ na-anochi anya ozi nke Mkpughe nke Jizos Kraist nke Nna nyere Jizos, onye nyere ya Gabriel, onye nyere ya Jon, onye dere ya ma zipu ya n'ulo-nzuko di iche iche. Anyi na-eji akuko ikpezazu nke Aizaya akwado ahiri ihe omume amuma nke malitere n'isi nke iri na otu nke Mkpughe, ma ugbo a anyi erutela n'isi nke iri na abuo, ebe anyi huru na a kowara nwanji ahụ yi anyanwu dika e gosiri ya n'ihe nnochianya nke Aizaya kwadoro nke oma nke ukwu, ya bu; na Kraist na-eji mmalite nke ihe gosi njedebe nke ihe.

Ma nnukwu ihe iriba ama putara n'eluigwe; otu nwanji e yikwara anyanwu, onwa dikwa n'okpuru ukwu ya, okpueze nke kpakpando iri na abuo dikwa n'isi ya: Ma ebe o di ime, o tiri mkpu, na-alu ogu ime, na-enwekwa ihe mgbu ka o muo nwa. Ma ihe iriba ama ozo putara n'eluigwe; ma lee, nnukwu agwo ukwu na-acha uhie uhie, nke nwere isi asaa na mpi iri, nweekwa okpueze asaa n'isi ya. Ma odu ya dotara otu uzọ n'ime uzọ ato nke kpakpando nke eluigwe, tufuo ha n'uwu: agwo ukwu ahụ wee guzo n'ihu nwanji ahụ nke di njikere imu nwa, ka o wee rie nwa ya ozugbo a muru ya. O wee muo nwa nwoke, onye ga-eji mkpara igwe chia mba niile: e wee bulie nwa ya ruo n'ebe Chineke no, ruo kwa n'ocheeze Ya. Mkpughe 12:1-5.

Nwanji nke Mkpughe iri na abuo bu ihe nnochianya nke ndi Chineke hoputara n'akuko ihe mere eme nile. Ebo iri na abuo nke Izrel oge ochie, nke di adi n'ezikwu, na-anochi anya mmalite nke ndi Chineke hoputara n'okwukwe ogbugba ndu Ya. Ebo iri na abuo ahụ na-egosi n'udi ihe atu njedebe nke Izrel oge ochie, nke di adi n'ezikwu, mgbe Kraist hoputara ndi na-eso uzọ iri na abuo. Ndi na-eso uzọ iri na abuo ahụ n'oge njedebe nke Izrel oge ochie, bukwa ndiozi iri na abuo n'oge mmalite nke Izrel ime mmuo nke oge ohuru. Ndi akaebe mmalite abuo na otu onye akaebe njedebe jikotara onu iji guzobe ndi akaebe ato, ndi na-akowaputa nari puku na iri anọ na anọ dika njedebe nke Izrel ime mmuo nke oge ohuru.

Ndi otu nari puku na iri anọ na anọ bukwa okoloto ahụ nke umunna ha tufuru. Ha bu okoloto ahụ nke bu ndagwurugwu juputara n'okpukpu akoro nwuru anwu nke dina n'okporo ama nke nnukwu obodo ahụ, ya bu Sodom na Ijpt, ndi anu ohia ahụ nke si n'olulu enweghi ngwucha rigoro gburu. Ha bu okoloto ahụ, nke bu nkume nke okpueze ahụ, nke nwanji ahụ yi n'isi ya.

Ma Onye-nwe ha Chineke ga-azoputa ha n'ubochi ahụ dika igwe aturu nke ndi ya: n'ih na ha ga-adi ka nkume nke okpueze, e welitere elu dika okoloto n'elu ala ya. Zekarya 9:16.

Akoló, nke bu otu nari puku na iri anọ na anọ ahụ, bu nkume, dika Kraist bu.

Ha niile nukwara otu ihe onunu ime mmuo ahụ: n'ih na ha nuru n'Oké Nkume ime mmuo ahụ nke soro ha: Oké Nkume ahụ kwa bu Kraist. 1 Ndi Korint 10:4.

Kraist na-anochi anya puku nari na iri anọ na anọ ahụ, ma Pita kwekoro na Pol na Kraist bu "nkume di ndu" a juru aju, Pita kpokwara aha na ndi nke Chineke bukwa "nkume di ndu."

Ndị na-abiakwute ya, dika nkume di ndu, nke mmadu juru n'ezie, ma Chineke horo ya, nke dikwa oké onu ahia, unu kwa, dika nkume ndi di ndu, a na-ewuli unu ka unu buru ulo ime mmuo, ndi nchujà di nso, iji choro aja ime mmuo, nke Chineke na-anabata site n'aka Jisọ Kraist. 1 Pita 2:4, 5.

Ndi otu nari puku na iri anọ na anọ abughi naani nkume ndi di n'okpueze nwanji ahụ, ha bukwa okpueze ahụ n'onwe ya.

N'ihia Zaijon ka m na-agaghi agbachi nkiti, n'ihia Jerusalem ka m na-agaghi ezuru ike, ruo mgbe ezi omume ya ga-aputa dika ihè na-enwu, na nzoputa ya dika oriona na-ere oku. Mba ozo ga-ahụ ezi omume gi, ndi eze niile ga-ahukwa ebube gi: a ga-akpokwa gi aha ohuru, nke onu Onyenwe anyi ga-akpo. I ga-abukwa okpueze ebube n'aka Onyenwe anyi, na okpu eze n'aka Chineke gi. Aisaja 62:1–3.

Kraist na-anochi anya nari puku iri anọ na anọ ahụ. O bu Nkume, ha onwe ha bukwa “nkume.” Ha bu “okpueze ebube n'aka Onyenwe anyi,” Kraist onwe ya bukwa okpueze ebube ahụ.

N'ubochi ahụ Onyenwe anyi nke usuu ndi agha ga-abu okpu-eze nke ebube, na ihe mkpuchi-eze nke ima mma, nye ndi foduru n'ime ndi Ya, O ga-abukwa mmuo nke ikpe ziri ezi nye onye ahụ nke no odu n'ochie ikpe, na ike nye ndi ahụ na-eme ka agha laa azu ruo n'onu uzo ama. Aisaja 28:5, 6.

Mgbe a na-atule onuogugu iri na abuo n'onodu mmalite na njedebere, nwanji ahụ na-anochi anya ndi ogbugba-ndu ahoputara nke ogbugba ndu site n'izrel oge ochie n'Ugwu Sainai, ruo n'akuko ihe mere eme nke puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ. E ji Kraist kowaa ha n'udi, ma omumu Ya kowara n'udi mbilite n'onwu nke okpuku akoro nwuru anwu ndi ahụ si n'okporo ama ebe e gburu ha n'ubochi Julai 18, 2020. Usoro nke nzokwu abuo ahụ nke Ezikiel iri ato na asaa ji nkenke kpomkwem akowa, nke na-eweta ndi amuma abuo ahụ na ndu, bu nke “e kwuru mbu” n'okike Adam.

E kere Adam n'uzo abuo. E buru uzo kpuo ya, mgbe ahụ Kraist kufere ya ume nke ndu, dika ume sitere n'ifufe anọ di na Ezikiel si mee ka okpuku akoro diri ndu. E kere Adam di ka nwoke tozuru etozu n'uju, ma n'agbanyeghi nke ahụ, okike ya bu omumu ya. A na-amu puku nari otu na iri anọ na anọ ahụ mgbe ubochi ato na okara ihe nnochianya gasiri nke ha dinara nwuru anwu n'okporo uzo nke na-agafe ndagwurugwu onwu. A na-amu puku nari otu na iri anọ na anọ ahụ site n'aka nwanji ahụ muru “nwata nwoke: nke ga-eji mkpanaka igwe chia.” Dika akara nke chochi n'akuko ihe mere eme nile, nwanji nke Mkpughe iri na abuo na-anochi anya otu ihe nnochianya ahụ di ka “ugwu” nke Daniel abuo.

“Akukwo Mkpughe bu akukwo e mechiri emechi, ma o bukwa akukwo e meghere emepe. O na-edeko ihe omume di ebube ndi ga-eme n'ubochi ikpeazu nke akuko ihe mere eme nke uwa a. Ozizi di n'akukwo a doro anya, o bughi ihe omimi na ndi a na-apughi ighota aghota. N'ime ya, a na-eburu otu ahiri amuma ahụ e ji mee ihe n'akukwo Daniel. E nwere ufodu amuma Chineke kwughachiri, si otu a na-egosi na a ghaghi inye ha mkpa. Onyenwe anyi adighi ekwughachi ihe ndi na-enweghi nnukwu ihe di mkpa.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

Otu ahiri amuma ahụ e choputara n'akwukwo Daniel ka e weere ma gaa n'ihu n'Akwukwo Mkpughe. Nkume Daniel, nke e si n'ugwu bepụ n'enweghi aka, bu "nkume di ndu" nke Pita, ndi "a na-ewuli elu buru ulo ime mmuo, okwa nchujà di nsò," ma nkume Daniel ahụ kwa na-anochitekwa otu nari puku na iri anò na anò. Ugwu ahụ bu nzuko Chineke n'akuko ihe mere eme niile.

Ma n'ubochi ndi eze ndi a ka Chineke nke eluigwe ga-eme ka alaeze bilie, nke a na-agaghi ebibi ebibi ruo mgbe ebighi ebi; a gaghikwa ahapu alaeze ahụ n'aka ndi ozo, kama o ga-akurisi ma lorie alaeze ndi a niile, o ga-eguzokwa ruo mgbe ebighi ebi. Ebe i huru na e si n'ugwu ahụ bepụ nkume ahụ n'enweghi aka, na o kurisiri igwe, ola, uru, olaocha, na olaedo; nnukwu Chineke emewo ka eze mara ihe ga-eme n'odinihu: nro ahụ bukwa nke doro anya, nkowa ya nwekwara ntukwasị obi. Daniel 2:44, 45.

A na-anochikwa ozi Mkpụ Etiti Abali nke puku nari na iri anò na anò dika mmiri nke ikpezụ, o bukwa n'oge mmiri nke ikpezụ ka Chineke "na-eguzobe" alaeze ahụ nke nkume Daniel nochiri anya ya.

"Mmiri ozuzo ikpezụ ahụ na-abiakwasị ndi di ocha—mgbe ahụ, ha niile ga-anata ya dika o di na mbu.

"Mgbe ndi mmuo-ozu anò ahụ hapuru ijide, Kraist ga-eguzobe alaeze Ya. O dighi onye ga-anata mmiri ozuzo ikpezụ ahụ ma e wezuga naanị ndi na-eme ihe niile ha puru ime. Kraist ga-enyere anyi aka. Ndi niile puru ibu ndi mmeri site n'amara Chineke, site n'obara Jisos. Eluigwe niile nwere mmasi n'oru ahụ. Ndi mmuo-ozu nwere mmasi." Spalding and Magan, 3.

Ifufe anò nke Islam a tohapuru n'oge iwu ubochi Sonde, mgbe ahụ Kraist wee guzobe alaeze Ya. Nke a na-eme n'ubochi alaeze ime mmuo ndi di na Daniel isi nke abuo. Ala-eze ime mmuo anò ikpezụ di nro Nebukadneza, ka e ji ala-eze nkiti anò mbu ahụ mee ihe nochianya. Babilon nkiti, Midia na Peasia, Gris na Rom na-anochi anya Babilon ime mmuo, Midia na Peasia, Gris na Rom.

Babilon nke mmuo bu isi nke olaedo, nke natara onya na-egbu egbu n'afu 1798, dika e gosiri ya n'udi site n'iwepu Nebukadneza n'uche ochichi ya nwa oge ruo "oge asaa." Mgbe njiko okpukpu ato nke dragon, anu ohia ahụ, na onye amuma ugha ahụ ga-akpu alaeze nke asato, nke sitere n'ime asaa ahụ, a ga-eme ya site n'ime alaeze niile nke mmuo, ndi e gosiputara n'oyiyi Nebukadneza nke isi nke abuo. Ochichi popu nwuru anwu na ochichi popu a kpolitere n'onwu bu isi nke olaedo nke mmuo na mmalite na ngwucha nke alaeze anò nke mmuo nke oyiyi ahụ. United States, dika nke abuo n'ime alaeze anò ahụ, ka e ji anya hu di ka Midia na Peshia nke mmuo. United Nations, dika nke ato n'ime alaeze anò ahụ, ka e ji anya hu di ka Gris nke mmuo, ma onu ha niile na-etolite njiko okpukpu ato nke dragon, anu ohia ahụ, na onye amuma ugha ahụ iji guzobe alaeze nke asato, nke sitere n'ime asaa ahụ. Ochichi popu bu onye na-emegide Kraist ma na-achọ ime ka oyiyi Kraist yie nke adigboroja. N'ihe a gbasara; n'ime alaeze anò ikpezụ nke mmuo, ochichi popu bu nke mbu na nke ikpezụ.

Nkume ahụ e si n'ugwu bepụ, aghoo alaeze nke juputara n'uwa nile, a na-akpolitekwa ya dika okoloto n'"ubochi ndi eze ndi a," n'ihia na a na-anochi anya alaeze ime mmuo niile nke oyiyi ahụ n'oru n'"ubochi ikpezụ." Ibuli okoloto ahụ elu, nke bu iguzobe alaeze Kraist, na-eme mgbe a

tòhapurù ifufe anọ nke Alakùba, ma wùkwasi kwà mmiri ozuzo ikpeazu ahù n' enweghì atù n' iwu Ùka.

Nkume ahù a kpurù si n' ugwu pùta ga-akurisi alaeze ime mmuò niile nke ùwa, ndi a nochiri anya ha site n' "ìgwè, òla kòpa, urò, òlaòcha, na òlaedo." Puku mmadu narì otu na iri anọ na anọ ahù na-anòchite anya Kraist, onye n' Akwùkwò Mkpughe isi nke iri na abụò bụ "nwa nwoke ahù," onye omumù ya gosiputara n' ihu omumù nke puku mmadu narì otu na iri anọ na anọ ahù. A ga-enye "nwa nwoke ahù" ka ò "jiri mkpanaka ìgwè chikòta mba niile." Site na mkpanaka ahù, ò ga-akurisi mba ndi ahù.

M ga-ekwupùta iwu ahù: Onyenwe anyi agwala m, I bụ Òkpara m; taa ka m murù gi. Rìò m, m ga-enyekwa gi mba ndi ògò mmuò dika ihe nketa gi, na nsotù nile nke ùwa dika ihe onwunwe gi. I ga-eji mkpara ìgwè kurie ha; i ga-akujisi ha iberibe dika ite òkpù ite. Abù Òma 2:7-9.

A murù Òkpara Chineke site n' aka Nna. Otutù mmadu na-ewere eziokwu a ma gbagoò ya n' ìla n' iyi nke onwe ha. "A murù" putara imù nwa, ma anyi maara na ò dighi mgbe ò bula Kraist na-adighi adi.

"Ma Mmuò ahù na-ekwu n' uzò doro anya, na n' oge ikpeazu ufòdu ga-apù n' okwukwe, na-ania ntì n' ime mmuò ndi na-eduhie eduhie, na ozizi ndi mmuò ojòò; na-ekwu okwu ùgha n' ime ihu abụò; ebe e jiri ìgwè a kpù òkù n' onù kpaa akonuche ha akara.' Tupu mmepe ikpeazu nke orù nke ndapù n' ezi okwukwe, a ga-enwe ogha aghara n' okwukwe. Agaghì enwe echiche doro anya na nke kpomkwem banyere ihe omimi nke Chineke. A ga-emebi otu eziokwu n' azù nke òzò. 'N'ezie, n' enweghì mgbagha, ihe omimi nke nsopurù Chineke di ukwu: e mere ka Chineke pùta ihè n' anù ahù, e gurù Ya onye ezi omume n' ime Mmuò, ndi mmuò ozi hurù Ya, a kwusara Ya n' etiti ndi mba òzò, e kwere na Ya n' ùwa, e buliekwa Ya elu n' ebube.' E nwere otutù ndi na-agonari idi adi Kraist tupu ò bjaruo n' ùwa, ya mere ha na-agonari ibu Chineke Ya; ha anaghì anabata Ya dika Onye Nzoputa onwe onye. Nke a bụ igonari Kraist kpamkam. Ò bụ Òkpara Chineke a murù naani Ya, onye ya na Nna bụ otu site ná mmalite. Site n' aka Ya ka e kere ùwa niile." Signs of the Times, May 28, 1894.

Mgbe a kowara Kraist di ka "Onye a murù" nke Nna, ò bụ igosiputa eziokwu metutara Kraist, eziokwu nke a na-ebibi ma ò burù na a manye ya n' usoro nke ibu nne na nna n' etiti mmadu. Anyi apughì itule Chineke site n' echiche anyi nke mmadu. Anyi purù naani itule Chineke dika O si gosi anyi ntule Ya banyere Onwe Ya.

Ka onye ajo omume hapù uzò ya, ka onye ajo omume n' ezigbo omume hapukwa echiche ya: ka o laghachikwute Onyenwe anyi, Ò ga-emere ya ebere; laghachikwutekwa Chineke anyi, n' ihi na Ò ga-agbaghara ya n' ùba. N' ihi na echiche m abughì echiche unu, uzò unu abughikwa uzò m, ka Onyenwe anyi kwuru. N' ihi na dika eluigwe si di elu karja ùwa, otu a ka uzò m si di elu karja uzò unu, na echiche m karja echiche unu. Aizaya 55:7-9.

Igbago okwu ahù bụ "a murù" ka e wee gosi na e nwere oge Nna murù Kraist, bụ ina "ntì n' ime mmuò ndi nduhie, na ozizi ndi mmuò ojòò." N' ihi ebumnuche omumù anyi ugbo a, naani ihe m na-akowaputa bụ na nwanji ahù nke Mkpughe isi nke iri na abụò ga-amù "nwa okorobia" ahù nke ga-eji mkpanaka ìgwè chia mba niile. Otu narì puku na iri anọ na anọ ga-ejikwa mkpanaka ìgwè

chịa mba niile.

Ụka Tajataira na-aloghachi mgbe a gworo onyá onwunwa nke ochichi pope ahụ n'iwu ubochi Sode. N'akuko ihe mere eme ahụ, nkwa e nyere ndi nke Chineke bu na ndi meriri ga-achi "mba di iche iche" site n'"mkpanaka igwe."

Ma onye na-emeri, ma na-edebe oru m ruo ogwugwu, ya ka m ga-enye ochichi n'elu mba nile: O ga-eji mkpanaka igwe chịa ha; a ga-akurisikwa ha n'ibe-ibe di ka aria onye okpu-ite: dika m natakwaru n'aka Nna m. Mkpughe 2:26, 27.

Ndi nke Chineke no n'ime ngosiputa ikpezu nke nzuko uka Tajatara, bu otu nari puku iri ano na ano. Nwanyị ahụ na mbido muru Kraist, ma na ogwugwu, o na-amu otu nari puku iri ano na ano ahụ, ndi na-eso Nwa Aturu ahụ.

Ha wee buru abu ohuru n'iru ocheeze ahụ, na n'iru anu ohia ano ahụ, na ndi okenye ahụ: o dighikwa onye puru imuta abu ahụ ma e wezuga otu nari puku na puku iri ano na ano ahụ, ndi a gbaputara n'awa. Ndi a bu ndi a na-emetoghi site n'umanyị; n'ihina ha bu ndi na-amaghi nwoke. Ndi a bu ndi na-eso Nwa Aturu ahụ ebe o bua O na-aga. Ndi a ka a gbaputara site n'etiti mmadu, buru mkpuru mbu nye Chineke na nye Nwa Aturu ahụ. Mkpughe 14:3, 4.

A muru Kraist "mbu", ma otu nari puku na puku iri ano na ano ahụ na-eso Nwa Aturu ahụ, ya mere a muru ha "ikpezu". E "buliri Kraist elu ruo n'ebe Chineke no", di nnoo ka e mere ndi akaebe abuo nke Mkpughe isi nke iri na otu. Umụ ya abuo ahụ abuo arigooro elu gaa n'ebe Nna no.

O mutara nwa okorobia, onye ga-eji mkpara igwe chịa mba niile: e wee bulie nwa ya elu gakwuru Chineke, na n'ocheeze Ya. Mkpughe 2:5.

Kraist, dika Onye-nwe nke Usuu Ndi-agma, bukwa "oke Jekob," Israel bukwa "mkpanaka nke ihe-nketa ya," Israel bukwa "anyuika agha" ya na "ngwa agha" ya, nke O na-eji "akuwasi mba nile iberibe."

Oke Jekob adighi ka ha; n'ihina O bu Onye kere ihe niile: Izrel bukwa mkpara nke ihe-nketa Ya: Jehova nke usuu ndi agha bu aha Ya. Gi onwe gi bu anyuika agha M na ngwa agha M: n'ihina site na gi ka M ga-eji kurie mba di iche iche iberibe, sitekwa na gi ka M ga-eji bibie alaeze di iche iche. Jeremaya 51:19, 20.

Kraist na otu nari puku iri ano na puku ano ahụ na-achikwa kwa ma na-eji mkpara igwe kurie mba di iche iche iberibe. Kraist bu "oke Jakob," ma otu a kwa ka ndi nke Ya di.

N'ihina oke nke Onyenwe anyi bu ndi Ya; Jekob bu oke nketa Ya. Diuteronomi 32:9.

Nkume ahụ a wara site n'ugwu, nke na-anochi anya nzuko Chineke, bu ngosiputa ikpezu nke nzuko Ya nke juputara uwa n'ebube Ya, a na-ejikwa ha di ka mma agha Chineke nke ogu iji tie ukwu ihe oyiya ahụ ma mee ka alaeze ndi ahụ buru "afufu ebe a na-azocha oka n'oge okpomoku." Ifufe na-ebupu alaeze ndi ahụ.

Mgbe ahụ ka a tiwara igwe ahụ, uru ahụ, ola kopa ahụ, olaocha ahụ, na olaedo ahụ n'otu, ha wee buru di ka igbogbo oka nke ebe a na-azo oka n'oge okochi; ifufe wee bupu ha, nke mere

na a hughikwa ebe ha nọ: nkume ahụ nke tiri ihe oyiyi ahụ wee buru nnukwu ugwu, juputa n'ụwa nile. Daniel 2:35.

Ọ dị mkpa itinye ihe nnochianya nke nwanyị ahụ n'ọnọdụ nke ọkọlọtọ ahụ a weliri elu ruo n'eluigwe, n'ihi na Mkpughe isi nke iri na abụọ na-akọwa mmalite agha dị n'etiti Kraịst na Setan nke malitere n'eluigwe, ma n'ime ime nke a, ọ na-akọwa agha dị n'eluigwe nke na-egosi ọgwụgwụ nke nnukwu esemokwu dị n'etiti Kraịst na Setan. Mkpughe isi nke iri na abụọ na nke iri na atọ na-egosi agha ikpeazu nke nnukwu esemokwu ahụ, ha na-emekwa nke a site n'igosiputa ndị nnochị anya Setan na otu narị puku iri anọ na anọ ka ha na-alụ ọgụ n'eluigwe.

N'isiokwu na-esonụ, anyị ga-aga n'ihu ikwu banyere agha ahụ dị n'eluigwe n'“ubochi ikpeazu,” nke agha ahụ dị n'eluigwe nke malitere na mmalite bụ onyinyo ya.

M wee hụ anụ-ohia ọzọ ka ọ na-aputa n'ala; o nwekwara mpi abụọ dika nwa aturu, ma o kwuru okwu dika agwo ukwu. Ọ na-eji ike nile nke anụ-ohia mbu ahụ eme ihe n'ihu ya, ma na-eme ka ụwa na ndi bi n'ime ya kpoo isi ala nye anụ-ohia mbu ahụ, onye e gworo onya onwu ya. Ọ na-arukwa nnukwu ihe iriba ama, nke mere na ọ na-eme ka oku si n'eluigwe ridata n'ụwa n'ihu mmadu, ma jiri ihe iru uka ndi ahụ o nwere ike ime n'ihu anụ-ohia ahụ duhie ndi bi n'ụwa; na-agwa ndi bi n'ụwa ka ha meere anụ-ohia ahụ oyiyi, bu onye e meruru ahụ site n mma agha, ma diri ndu. E nyere ya ike inye oyiyi anụ-ohia ahụ ndu, ka oyiyi anụ-ohia ahụ wee kwuo okwu, meekwa ka e gbuo ndi nile na-agaghi akpo isi ala nye oyiyi anụ-ohia ahụ. Ọ na-emekwa ka mmadu nile, ma ndi nta ma ndi ukwu, ma ndi ogaranya ma ndi ogbenye, ma ndi nwere onwe ha ma ndi ohu, nata akara n'aka nri ha, ma ọ bu n'egedege ihu ha: ka onye ọ bu la ghara inwe ike izu ma ọ bu ire, ma e wezuga onye ahụ nwere akara ahụ, ma ọ bu aha anụ-ohia ahụ, ma ọ bu onu ogugu aha ya. N'ebe a ka amamihe di. Ka onye nwere nghota guo onu ogugu anụ-ohia ahụ: n'ihi na ọ bu onu ogugu nke mmadu; onu ogugu ya bu narị isii na iri isii na isii. Mkpughe 13:11–18.